

feligheden giver 1,000 Rb. i Alt, som det betror Kultusministeren til skjønsmagt Fordeling mellem de Bedkommende. Deraf vil jeg nu høre Fler-tallets egen Opfattelse, men jeg nævner det, fordi jeg har været nødt til for Afstemningens Skyld at dele Forslaget noget vilkaarligt i to Poster, og hvis det vedtages, antager jeg, at det er Fler-tallets Mening, at der er givet Ministeren vel paa to Poster, men dog et samlet Beløb af 1,000 Rb. til dette Diemed til skjønsmagt Fordeling af Ministeren selv, saaledes som han finder det rigtig. Forslaget under Nr. 26 b. er allerede antydet ved 2den Behandling. Det gaar ud paa at stille til Ministerens Raadighed 3,000 Rb. til Opførelse af den berømte Skole, der ikke er opført i Staarup. Det lader til, at Ministeren ikke kan bruge de 3,000 Rb., eller i alt Fald ikke tror at kunne faae sin Bygningssinspektør til at gaa saa langt ned; men det kunde være, at naar det en Gang staar paa Budgettet, kunne vi faae en Minister, der kunde finde en Mand, som vilde opføre Organiststolen i Staarup for 3,000 Rb. Jeg nævner ikke Lovul om, at det lader sig gjøre.

Th. Nielsen: Det er Forslaget under Nr. 26 a., jeg skal tillade mig at begrunde med nogle Ord. Den ærede Ordfører har Ret, naar han siger, at det Forslag, som oprindelig var stillet, var grundet paa en Lønningslov, som allerede er kasseret. Jeg skal imidlertid oplyse, at den Lønningslov, han sigtede til, er Loven af 15de Februar 1857, og ifølge denne Lønningslov skulde de paagjældende have en Løn, som begyndte med 500 Rb., men steg indtil 1,000 Rb., og det er indført i en af de paagjældende Læreres Kaldsbrev — og jeg antager ogsaa i de Dvriges — at han blev kaldet med en Løn af 500 Rb., som skulde stige hvert 3die Aar med 100 Rb. Nu er det dog meget menneskeligt, om de paagjældende Lærere vare saa godtroende, at de troede, at de kunde lide paa, hvad der stod i deres Kaldsbreve, at de ikke vare saa juridisk eller politisk kloge, at de kunde tro, at der kom nye Love, der kunde stille dem lavere, end de vare stillede iforveien. Det er menneskeligt, om de havde denne Opfattelse, og det er for saa vidt, om ikke enstaaende, saa dog næsten enstaaende, at de Paagjældende ere blevne stillede uheldigere ved en ny Lønningslov. Den ærede Ordfører sagde vel, at det kunde drage Konsekvenser efter sig, men jeg veed ikke, hvilke Konsekvenser han sigtede til. Jeg har vel hørt, at man har talt om Aldjunkerne, men for deres Bedkommende bestaar den gamle Lønningslov, — jeg erindrer i det Mindste ikke bedre — og den ærede Minister oplyste, at han kendte ingen Konsekvenser, som det kunde drage efter sig. Men selv om saa skulde være, at det kunde drage et hundrede Rigsdaler efter sig paa et eller andet Punkt, var den Sag ikke saa farlig, og jeg hæv-

der, at vi ikke alene bør tage det billige Hensyn, som den ærede Ordfører antalte, og som jeg mener bør tages, men at ogsaa et andet Billigheds-hensyn bør tages, nemlig Hensynet til de Paagjældendes Gjenning og økonomiske Stilling. Tror man, at disse Lærere, som nu for en stor Del have de kommende Lærere under deres Veiledning, ere tjente med at arbejde under Tidens Tryk og Knapshed? (Berg: Ja!) Den ærede Ordfører siger Ja!, men jeg vil sige, at disse Folk ere alle lavt lønnebe, de have alle under 1,200 Rb., et Par Stykker af dem have ikke mere end 6 à 700 Rb., og en af dem har søgt Embedet under den udtrykkelige Forudsætning, at han vilde faae en Lønningsforhøjelse af 100 Rb. hvert 3die Aar; men et halvt Aar, efter at han var indtraadt, blev denne Udsigt affaaen. Tror man ikke at ogsaa flere af dem, der saaledes ere indtraadte, have arbejdet i Ungdoms Kraft med denne Udsigt for Die? Jeg tror ikke, at det er heldigt at stille dem under Tidens Tryk og Knapshed; de have ikke mindre end 30 Timers ugentlig Undervisning. Det er min Overbevisning, at disse Penge ere vel anvendte i Folkeoplysningens Tjeneste; det vil være gunstigt, at de ere saaledes stillede, at de dog f. Ex. kunne gjøre sig bekendte med det Bedste, der fremkommer i Literaturen i det Fag, hvori de undervise. Jeg siger derfor, at denne Sum af 1000 Rb. vil ved Siden af det Meget, vi offre paa Folkeoplysningen, hvad jeg naturligvis billiger, være vel anvendt, og jeg haaber, at det ærede Thing vil følge Udvalgets Flertal ved Endbringsforslaget under Nr. 26 a. Den ærede Ordfører har iøvrigt opfattet Udvalgets Flertals Stilling rigtig, naar han forudsatte, at det var vor Mening, at de 1000 Rb. vare aldeles overladte til Ministeriets eget Skjøn til Fordeling paa skjønsmagt Maade mellem de paagjældende Lærere. Det er ogsaa Flertallets Opfattelse af denne Sag. Medens jeg har Ordet, skal jeg blot udtale med Hensyn til Forslaget under Nr. 19, at jeg har haft meget ondt ved at gaa med til dette Endbringsforslag, der er opstillet, men af det Hensyn, som den ærede Ordfører har nævnt, at Bestyrelsen for Vaisenhuset ikke har kunnet tage Hensyn til dette Forhold i sit Budget, er jeg gaaet med dertil, haabende, at det dog skal komme dertil i Fremtiden, at Pengene blive anvendte paa den af os antydede Maade istedetfor at anvendes til at drage Børnene fra Landet ind til Vaisenhuset. Jeg mener naturligvis ikke, at vort Formaal vil blive opfyldt i det kommende Aar, men vor Stilling vil ikke være foregriben, og derfor kan jeg gaa med dertil, thi ganske sikkert kan jeg, som jeg oftere har haft Leilighed til at udtale, ikke være ganske tilfreds med den Maade, hvorpaa Vaisenhusets Midler anvendes. Hvad Forslaget under Nr. 21 angaar, tror jeg, at det, her er foreslaaet, er heldigere end den anden af Ordføreren antydede Vej, og efter Omstændighederne er det den heldigste